

Schriftelijke statenvragen van de Statenfractie van de Partij voor de Dieren over biodiversiteit in de berm, ingediend op 30 maart 2021, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 4 mei 2021 (2784849).

Inleiding Partij voor de Dieren: Uit een bericht van het Landschapsbeheer Flevoland op social media blijkt dat boeren bermen (en wellicht oevers) pachten van wegbeheerders en vervolgens deze bermen gebruiken als ware het een weiland, door deze te injecteren met mest. De bermen staan vol met eiwitrijk gras, wat door de boeren gemaaid wordt. In ruil hiervoor krijgen zij het gebruik van de berm.

Wegbermen spelen een belangrijke rol in de verhoging en stimulering van de biodiversiteit in de provincie. Ecologisch beheer bestaat onder andere uit verschraling, zodat andere gras- en bloemsoorten een kans krijgen. Insectvriendelijke wegbermen vormen onder andere onderdeel van het middel en hoge ambitieniveau van het Actieplan Biodiversiteit. Volgens het Visie- en Beleidsdocument voor het Biodiversiteitsplan van de provincie valt het bermbeheer onder de provinciale taken (pagina 24).

De Partij voor de Dieren wil graag weten:

1. Is GS bekend met deze situatie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Vanuit het verleden worden door diverse gemeenten en ook de provinciale wegbeheerder delen van wegbermen verpacht aan agrariërs. Doordat een berm door de agrariër wordt gemaaid, heeft de wegbeheerder lagere beheerkosten. Per wegbeheerder kunnen de voorwaarden verschillen. De laatste jaren is er meer aandacht voor een ecologisch beheer van deze bermen. Op een aantal verpachte bermen mag geen organische mest meer worden toegepast, maar op andere bermen geldt deze restrictie niet.

Langs de provinciale wegbermen mag alleen organische mest worden toegepast op bermen die middels een bermsloot van de wegberm zijn afgescheiden. Deze bermen kennen al jaren een meer agrarisch beheer. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht worden aan de brede bermen van de Vogelweg.

2. Weet u in hoeveel wegbermen en oevers deze situatie zich voordoet?

Antwoord: Het betreft meerdere bermen bij gemeenten en de provincie. Een exact areaal is niet bekend.

3. Wie zijn de wegbeheerders in kwestie?

Antwoord: De provincie en vijf Flevolandse gemeenten. In Gemeente Urk worden geen bermen verpacht.

4. Waarom worden deze bermen en oevers door de agrarisch ondernemers ingespoten met mest?

Antwoord: De maatregel past in het agrarisch beheer dat bij deze verpachte berm wordt uitgevoerd.

5. Deelt u onze mening dat het inspuiten van bermen en oevers met mest haaks lijkt te staan op onze ambities voor meer ecologisch berm- en oever-beheer, waarbij juist verschraling het middel is tot meer biodiversiteit? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Ja. Naar aanleiding van de vaststelling van het Actieplan Biodiversiteit zal deze situatie met ingang van 2022 veranderen. In de bermen in de groene draad zal het inspuiten van mest niet meer mogelijk zijn. De groene draad wordt biodivers en insectvriendelijk beheerd. Dit jaar zal er een traject worden opgestart met de bestaande pachters of zij aan deze nieuwe eisen kunnen en willen voldoen. Eventueel worden er vervolgens andere pachters gezocht of in de plaatste plaats wordt het beheer door de provinciale aannemer uitgevoerd.

6. *Deelt u onze zorgen over deze vorm van gebruik van de wegbermen en oevers en de gevolgen daarvan voor de lokale biodiversiteit? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord: Ja.

7. *Deelt u onze zorgen, indien dit ook bij oevers gebeurt, over de mogelijke negatieve effecten op het (opervlakte)water? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord: Ja. Mestinjecties vinden zelden of niet plaats op oevers. Op hellingen (o.a. oeverkanten) is het injecteren van mest volgens de mestwetgeving verboden.

8. *Hoe verhoudt deze situatie zich tot het Actieplan Biodiversiteit? Wat gaat er met deze wegbermen en oeversgebeuren als er respectievelijk voor een hoog, middel of een laag ambitieniveau wordt gekozen?*

Antwoord: Provinciale Staten hebben op 28 april het Actieplan Biodiversiteit vastgesteld. In het gekozen ambitieniveau wordt de gehele groene draad biodivers en insectvriendelijk. Dit betekent dat er daar geen organische mest meer mag worden toegediend.

9. *Kan met de weg- en oeverbeheerder hierover om de tafel gezeten worden om dit tegen te gaan?*

Antwoord: De provincie maakt een omslag in het beheer van haar eigen wegbermen. Hiermee gaan we het goede voorbeeld geven. Samen met de Flevolandse gemeenten en Landschapsbeheer Flevoland is een traject gestart om ook gemeentelijke bermen biodivers te krijgen. Er wordt bijvoorbeeld gewerkt aan een uniforme lijst randvoorwaarden van ecologische pacht. In een ecologische pacht heeft organische mest geen plek. Dit is een gebiedsproces wat tijd in beslag neemt. De ene gemeente zal eerder omschakelen naar ecologisch beheer dan de andere. De gemeenten beslissen zelf wanneer en langs welke wegen ze overstappen naar ecologisch bermbeheer.

10. *Welke andere opties zijn er nog om deze wegbermen en oevers niet als 'verlengde' van bestaande weilanden te laten gebruiken?*

Antwoord: Zie antwoord vraag 9. Verder begint het agrarische gebruik van wegbermen bij de wettelijke mogelijkheden. Bermen in pacht bij agrariërs kunnen in veel gevallen mee tellen als landbouwgrond in de mestverwerkingsplicht. Dit is voor veehouders voordelig omdat dit er toe kan leiden dat ze op hun veebedrijf meer dieren kunnen houden. Ook bermen waar geen mest op uitgereden wordt of mag worden kunnen opgegeven worden. Een agrariër met meer vee rijdt dan meer mest uit op zijn overige agrarische percelen. Hiernaast betaald de pachter voor de berm, wat voor de grondeigenaar geld oplevert. De pachtwet en het mestbeleid worden dit jaar behandeld in de tweede kamer.

11. *Kan GS met een actieplan terugkomen naar PS? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord: Het stoppen met mestinjecties in bermen is onderdeel van het Actieplan Biodiversiteit.